SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 248. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 29, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го ГРУДНЯ 1990 Ч. 248. РІК XCVII

ДЕПУТАТИ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ПРОКУРАТУР У СПРАВІ С. ХМАРИ

Київ. — У понеділок, 24-го грудня, група народних депутатів України звернулася до прокурора УССР М. О. Потебенька з депутатським запитом такого змісту:

„Відповідно до ст. 47 Кримінально-процесуального кодексу Української ССР, брат обвинуваченого арештованого народного депутата Хмари С.І., Хмара Петро Ількович, уклав угоди для здійснення захисту Степана Ільковича на попередньому слідстві, адвокатами Радянської та Червоноармійської юридичних консультацій Львова Жолубаком М.В., Гнатівим Н.І., Онишком Я.В. Укладення цієї угоди, згідно з нормами закону, не виключало участи в захисті Хмари С.І. з боку інших юристів, які його захищають.

Згідно з укладеною угодою, адвокати Жолубак, Гнатів та Онишко прибули 12-го грудня в прокуратуру Києва. Проте, керівники слідчої групи Бєлік А.П. та Харченко Є.Н., які згідно з законом, самі мають право вирішувати питання про допуск до участі в справі захисників, скерували їх для вирішення цього питання до прокурора Києва Шевченка В.О. Останній у грубій і образливій формі безпідставно відмовив адвокатам у зустрічі з обвинуваченим — народним депутатом України Степаном Хмарою, чим порушив ст. 23 закону Союзу ССР про внесення змін і доповнень в основи кримінального судочинства Союзу ССР і союзних республік та ст. 48 Кримінально-процесуального кодексу України.

Своїми протизаконними діями прокурор Києва Шевченко В.О. позбавив адвокатів можливости використати свої законні права та виконати професійні обов'язки.

Звертаємо Вашу увагу на факти грубого порушення закону з боку прокурора Києва Шевченка В.О., вимагаємо надання принципової оцінки фактам порушення законодавства з боку прокурора м. Києва Шевченка, його брутальній поведінці із захисниками народного депутата Хмари.

Просимо Вашого особистого втручання для забезпечення законности в прокуратурі м. Києва та створення умов для виконання професійних обов'язків для захисту народного депутата Хмари з боку всіх його адвокатів".

Запит підписало кілька десятків народних депутатів України.

У зверненні до генерального прокурора СССР народні депутати вимагають безстороннього рослідування справи С. Хмари і звертають увагу на порушення закону прокурором України Потебеньком, який без розлідування, без суду і слідства оголосив С. Хмару злочинцем і видав дозвіл на арешт. Понад місяць С. Хмара перебуває в ув'язненні всупереч законові. Народні депутати звинувачують прокурора Потебенька в необ'єктивності щодо С. Хмари, який протягом весняної і осінньої сесій Верховної Ради УССР неодноразово виступав з обвинуваченнями на адресу прокурора Потебенька і прокуратури УССР з приводу недотримання ними правових норм і порушення законів.

Група народних депутатів Верховної Ради УССР, на підставі важливих матеріялів, представлених народним депутатом СССР В. Череповичем, звернулася до керівників Верховної Ради України з вимогою створити незалежну депутатську комісію для розслідування зловживань прокурора Потебенька та усунення його з посту прокурора України. У зв'язку зі зловживаннями службовим становищем прокурора Потебенька, народні депутати у зверненні до генерального прокурора СССР просять передати справу С. Хмари із прокуратури УССР до прокуратури СССР з метою уникнути нових зловживань чи проявів необ'єктивности по відношенню до С. Хмари.

Обидва документи підписані десятками народних депутатів України.

ПАРЛЯМЕНТ УКРАЇНИ УЗАКОНИВ СВЯТКУВАННЯ РЕЛІГІЙНИХ СВЯТ

Київ (УНІАР, УПА). — Тут в середу, 26-го грудня, Верховна Рада України прийняла ухвалу вважати днями вільними від праці Різдво Христове, Страсну П'ятницю, Великдень та День Святої Трійці. Пропозицію про узаконення цих свят внесли депутати від Народної Ради на прохання представників УАПЦ та УГКЦ.

Питання це порушувалося кілька разів, але все виникали якісь затримки та перешкоди. Та врешті, завдяки активності депутатів Василя Червонія, Володимира Яворівського та інших, постанову про святкування найбільших релігійних свят затвердили і голова Президії Верховної Ради України привітав вірних з новою перемогою.

В той самий день, Верховна Рада України обговорювала проблеми забезпечення республіки продуктами харчування і також закон про власність. Доповідь від уряду зробив перший заступник голови Ради Міністрів Олександер Ткаченко. Промовець зазначив, що попри зменшення республіканських фондів, наявних запасів основних продуктів вистачить для забезпечення основних потреб населення. Програма, що її запропонував заступник голови Ради Міністрів, передбачає деяке зменшення достав з України до союзного фонду. Зокрема достава м'яса зменшиться з 570,000 до 370,000 тон, про що парлямент ухвалив постанову.

Прийняття закону про власність перенесено на майбутнє. Під кінець сесії голова Верховної Ради України Леонід Кравчук побажав народові України щасливого нового року й оголосив перерву в праці сесії Верховної Ради до 1-го лютого 1991 року.

У Києві 26-го грудня в приміщенні Академії Наук УССР відбулася нарада представників Руху та різних політичних партій. Обговорювалися питання стратегії Руху в умовах наступу реакції та організаційні питання святкування Дня Соборности України. Михайло Горинь наголосив на необхідності об'єднання демократичних сил України, партій і громадських організацій та вироблення спільної стратегії дій у підготові до референдуму в справі союзного договору.

Перед зібраними проголошено заяву про створення Комітету Національного Порятунку для консолідації національно-демократичних сил та створення структурних передумов для їхнього виступу єдиним фронтом у випадку введення надзвичайного стану. До Комітету Національного Порятунку увійшли Рух, УРП, УСДП, ПЗУ, ТУМ, ДПУ, Союз Українок, Партія Демократичного відродження Християнсько-Демократична Партія, Соціял-Демократична Партія, Українська Міжпартійна Асамблея.

ДИСКУСІЇ НАВКОЛО СОЮЗНОГО ДОГОВОРУ ТРИВАЮТЬ

Москва (УНІАР). — На четвертому з'їзді народних депутатів СССР при обговоренні концепції нової союзної угоди від Української ССР виступили народні депутати Петро Таланчук та Станіслав Гуренко. Леонтію Сандуляку слово надане не було. В той же час 37 народних депутатів СССР від України, серед яких Юрій Щербак, Олесь Гончар, Дмитро Павличко, Сергій Рябченко, Володимир Яворівський, Сергій Конєв, Валерій Грищук та інші перед початком засідання з'їзду оприлюднили заяву, у якій зазначено, що ніякі рішення депутатів СССР щодо союзної угоди не можуть бути чинними. Вирішувати долю союзної угоди повинні народи та парляменти суверенних республік. У зв'язку з цим 37 депутатів від України відмовились брати участь в обговоренні та прийнятті будь-яких рішень щодо союзної угоди.

Щодо відставки, про яку оголосив у своєму виступі міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе, народний депутат СССР Ю. Щербак порівняв її з вибухом бомби. За словами Ю. Щербака, найстрашніше у цій заяві те, що найвищий представник держави, оголосив про реальну небезпеку правого перевороту в СССР. „Таким чином, реакційні сили, які стоять за полковниками Алконісом та Петрушенком, досягли першої серйозної перемоги", — зазначив Ю. Щербак.

Бурхливі дискусії з приводу нового союзного договору продовжуються і в українському парляменті. Виступи опозиції усіх напрямів від соціял-демократів до республіканців містили конкретні факти і пропозиції без будь-яких особистих чи партійних амбіцій. Всі вони відкидали союзний договір як такий, що не відповідає інтересам України.

Проте комуністична більшість у парляменті всіляко намагалася відстояти думку про необхідність підпиання саме ґорбачовського проєкту союзного договору. Вони не могли нічого протиставити аргументації Юхновського, Шевченка та інших, тому промови консерватистів зводилися до звинувачень на адресу опозиції, яку вони називали „галасливо-агресивною меншістю", пропонуючи вигнати представників опозиції з Президії Верховної Ради. Один з ораторів-комуністів звинуватив Д. Павличка у зраді за його відступ від комуністичних ідеалів. Все ж було помітно, що єдности й одностайности серед комуністів не було. Обговорення концепції нової союзної угоди показало ті трішинки, які, можливо, розколять мнололіт групи 239 у парляменті. В інтонаціях одних відчувалася готовість іти за Ґорбачовим та за його проєктом перетворення СССР на унітарну державу, інші вимагали більше прав для України, а заступник голови Ради Міністрів України, колишній перший секретар Київського міського комітету КПУ Константин Масик навіть насмілився критикувати союзний уряд, назвавши його економічну й фінансову політику некомпетентною. Це засідання було суто дискусійним. Сторони лише деклярували своє ставлення до нової союзної угоди, але жодних рішень не було прийнято.

Депутати 24-го грудня обговорювали основні напрямки економічного і соціяльного розвитку України та республіканський кошторис на 1991 рік. З відповідною заявою уряду виступив голова Ради Міністрів України Вітольд Фокін, який повідомив, що дефіцит бюджету України становитиме в наступному році 11.9 біл. карбованців. Фокін запропонував підпорядкувати урядові республіки підприємства вугільної та металургійної промисловости й залишити в Україні усі 100 відсотків прибутків від підприємств, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування. Це, не думку Фокіна, дасть Україні 6.5 біл. карбованців додатково.

На пост віце-президента СССР обрано Г. Янаєва

Москва. Тут 27-го грудня закінчив свою працю, четвертий з'їзд народних депутатів СССР. В останній день праці учасники з'їзду обрали на пост віце-президента СССР Генадія Янаєва а Призидія Верховної Ради СССР затвердила його кандидатуру.

Янаєв народився 26-го серпня 1937 року в селянській родині в Горківській області.

В газеті „Советская Россия" з 27-го грудня сказано, що Янаєв з походження росіянин, закінчив горківський сільськогосподарський інститут, а також заочно закінчив юридичний інститут, кандидат історичних наук і член КПСС, має державні нагороди. З 1989 року Янаєв є народним депутатом СССР від офіційних профспілок СССР.

Г. Янаєв після прийняття посту віце-президента СССР

На IV з'їзді народних депутатів СССР обраний на пост віце-президента СССР.

Конґресмен Дж. Трафікант вимагає документів від СССР

Нюарк, Н. Дж. (АНЧЕЙН). — Коннґресмен Джеймс Трафікант, який вже віддавна цікавиться справою Івана Дем'янюка, написав листа до головного прокуратора СССР Ніколая Трубіна з повідомленням, що він посилає своїх адвокатів і асистентів до Москви, щоби вони особисто розглянули документи. Трафікант пише: „На підставі інформації, яку ми отримали зі Совєтського Союзу, моє бюро прийшло до заключення, що у документах, які знаходяться у вас, є докази, що Іваном Грозним був Іван Марченко, а не Іван Дем'янюк. Я довідався, що недавно вийшов наказ, щоб ці документи післати з Києва до Москви. Я також довідався, що ви дали ці документи до диспозиції представникам прокуратури з Ізраїля, які спеціяльно задля цієї справи приїхали до Москви".

„Причиною того, чому я посилаю делеґацію зі свого бюра до Москви, є це, що ваші архівні документи не є доступні обороні Івана Дем'янюка. У моїй делеґації будуть мої асистенти, правні дорадники і представники оборони Дем'янюка... Я звертаюся до вас з просьбою, щоби ви улегшили членам моєї делеґації доступ до цих документів і дали делеґації нагоду документи переглянути".

Головною причиною, чому інформація дійшла до конґресмена Трафіканта і оборонців Дем'янюка, є злагіднення режиму в СССР і зацікавлення справою Дем'янюка в Україні і в Польщі. Деякі депутати парляменту України і члени Руху зробили спеціяльні старання, щоби помогти дослідити справу Дем'янюка і розшукати в архівах зізнання свідків. Їхні зусилля увінчалися тим, що вони в жодних документах не знайшли згадки про І. Дем'янюка.

Великою перепоною в обороні Дем'янюка був американський Конґрес, який під натиском жидівського „лоббі" в Америці відмовився перевірити і контролювати дії бюра ОСІ і в цей спосіб допустив до сваволі членів цього бюра.

Організація АНЧЕЙН (Український Крайовий Дослідний Центр і Інформаційна Мережа) втримує контакт з конґресменом Трафікантом, підтримує його дії і підтримує його перевірку совєтських документів. На початку вересня 1990 року АНЧЕЙН улаштував йому громадські зустрічі, які дали змогу людям особисто його послухати. На працю АНЧЕЙН можна складати пожертви: Unchain — Legai Fund, Box 300, Newark, N.J. 07101. Всі пожертви на АНЧЕЙН є звільнені від податку; число IPC є 22-2721360.

Конґресмен Д. Боньйор виступив в обороні С. Хмари

Вашінґтон. — Демократичний конґресмен зі стейту Мишиґен Дейвид І. Боньйор звернувся листовно в дні 21-го грудня до Михаїла Ґорбачова у справі звільнення Степана Хмари.

„Арештування С. Хмари ставить під сумнів, чи справді Ваш уряд визнає демократію і респектує людські права", — пише Д. Боньйор в листі до Ґорбачова. „Я є стурбований тим, що арештування С. Хмари було заініціоване його політичними противниками у Верховній Раді України. Це є небезпечним прецедентом, що вказує на брак пошани для прав одиниці".

У своєму листі Д. Боньйор закликає М. Ґорбачова особисто заступитися у справі С. Хмари, щоб його оцінювали справедливо, незалежно від його політичних переконань. В листі конґресмен Д. Боньйор також вимагає розгляду справи двох інших арештованих, серед них Миколи Головача і Леоніда Бережанського.

Появилася праця проф. В. Жили про В. Ґете

Філядельфія (УІБ). — Недавно в Українському Вільному Університеті в Мюнхені в серії монографій (том 49), появилася праця Володимира Жили п.н. „Johann Wolfgang von Goethe in der ukrainischen Literatur". Книжка присвячена перекладам лірики й „Фавста" українською мовою.

Автор розглянув різні переклади лірики Ґете, почавши з 1827 року до саме останніх. Найкращі переклади, без сумніву, в цій категорії належать М. Рильському, який високо цінив переклади і вважав, що „це прекрасний спосіб вигострити свою мовну зброю, піднести українську мовну культуру на вищий щабель розвитку". У праці проаналізовано три переклади „Фавста": Івана Франка, Дмитра Загула і Миколи Лукаша. Переклад М. Улезка лише згадано. Найбільше уваги присвятив „Фавстові" Франко — він переклав першу частину й третій акт другої частини — Д. Загул переклав лише першу частину, давши повноцінну інтерпретацію оригіналу. Його переклад був подуманий для збагачення й поширення української культурної скарбниці. В Україні під совєтським устроєм большевики заборонили й знищили це видання „Фавста", як також і його перекладача.

Перклад „Фавста", створений М. Лукашем — це перший повний переклад цього високомистецького твору українською мовою. Перекладач глибоко проник у тканину твору, що дало йому можливість дати потужний переклад, який відзначається силою, яскравістю і самобутністю таланту автора.

Вступ до цього видання написав проф. Стюарт Еткінс з Каліфорнійського університету в Санта Барбара. Він є перекладачем першої і другої частини „Фавста", що появився англійською мовою 1984 року. Книжку в ціні 15 ам. долярів з пересилкою можна набути, звернувшись на адресу: 5220 29th St., Lubbock, Texas 79407-3510.

НОВОРІЧНА ЗУСТРІЧ В ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. — Український Культурний Центр влаштовує зустріч нового року в авдиторії української католицької церкви св. Йосафата в понеділок, 31-го грудня, початок год. 9-та вечора. За дальшими інформаціями слід телефонувати до О. Фараонів (609) 882-9419 або І. Гафткович (609) 585-4833.

ФЕСТИВАЛЬ С. КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

Львів. — Значною подією в культурному житті Львова став вже третій з черги традиційний Фестиваль оперного мистецтва ім. Соломії Крушельницької. У день відкриття фестивалю в пам'ять співачки було відправлено Панахиду. Хор Львівського Оперного Театру виконав „Реквієм" Дж. Верді. Десять днів у виставах театру українські та закордонні мистці виконували партії, які колись співала С. Крушельницька.

Відбувся пленум Українського Фонду Культури

Київ. — Тут відбувся черговий пленум Українського Фонду Культури. Він зібрав діячів фонду з усіх кутків України та гостей з інших республік. Розглянено питання про діяльність УФК в умовах самоокупності та госпрозрахунку, а також основні напрямки його діяльности на 1991 рік. Серед заплянованих заходів є відзначення 130-річчя перенесення праху Т. Шевченка з Петербурґу до Канева, 120-річчя з дня народження Лесі Українки, 150-річчя — Миколи Лисенка. У рамках програми „Музична Україна" будуть видані пісні кубанських козаків, записані в 1902-05 роках О. Кошицем.

На пленумі оголосили, що влітку наступного року на Ровенщині й Тернопільщині відбудеться Міжнародний Фестиваль українського фолкльору „Берегиня", на Кургані Скорботи буде започаткована поминальна Панахида у пам'ять жертв штучного голоду і відтоді вона проводитиметься щорічно.

Голова правління УФК Борис Олійник повідомив, що фонд встановлює дві нові премії для діячів культури — премію ім. В. Винниченка та премію ім. М. Грушевського. Відбулися перевибори правління, серед його нових членів є відомий письменник Олесь Бердник, редактор газети „Родослав" А. Осадчий, комерційний деректор „Кобзи" Р. Лунь та інші. Пленум запропонував для обговорення проєкт нового статуту УФК.

ПРЕЗИДЕНТ—ДИКТАТОР ІРАКУ Саддам Гуссейн обвинуватив еміра Кувайту шейка Джабера аль-Ахмеда в перекупстві і поширюванні аморальности. Під час інтерв'ю, яке він дав кореспондентові мехіканської телевізії, Гуссейн заявив, що Джабер кожного дня „жениться з іншою жінкою", веде розпустне життя. Династія Сабах ніколи більше не буде управляти Кувайтом, — заявив президент Іраку. Династія Сабах керує Кувайтом від XVIII століття тому Гуссейн не мав відваги виявити своїх намірів повністю. Він додав, що його режим може дозволить на поховання членів королівської родини на території Кувайту, сгідно з мусулманською традицією.

В СЕРЕДУ, 26—ГО ГРУДНЯ, біля концертової залі на площі св. Петра в Римі вибухла бомба. В будинку вилетіли шиби з багатьох вікон і бомба знищила фактично тільки одну кімнату. Після вибуху до місцевої поліції потелефонував невідомий осібняк і, назвавши себе анархістом, взяв на себе відповідальність за підкладення бомби, метою якої було нібито внести заколот серед зібраних на площі осіб. Він, очевидно, не назвав свого прізвища, але додав, що він протестує також проти передач Ватиканського радіо.

У СВІТІ

КЕРІВНИК НІМЕЦЬКОЇ ПОЛІЦІЇ в Німеччині Ганс Людвіґ Захерт заявив кореспондентам, що в останньому часі збільшилося число дезертирів з совєтської армії, які шукають політичного притулку в Німеччині, або мріють виїхати до заокеанських країн. У східній частині Німеччини все ще перебуває 360,000 совєтських вояків, яких постепенно будуть висилати до Совєтського Союзу, але цей процес виведення військ триватиме дуже довго, аж до 1994 року. Користаючи з цього, велика частина вояків просять політичного азилю. Газета „Ді Вельт" пише, покликаючись на інформації Захера, що кожного тижня із совєтської армії втікає від 20 до 30 вояків. Поліція має з ними клопіт, бо вони дуже часто нарушають закони Німеччини, займаються крадежею, бійкою та викликують інші протизаконні інциденти. Одним словом совєтські вояки становлять неабияку проблему для боннського уряду.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Японії Таро Накаяма відкликав свою заплановану візиту до Совєтського Союзу. Кореспондент аґентства Ассошієйтед Пресс повідомив, що Японія тим самим запротестувала проти резиґнації міністра закордонних справ СССР Едуарда Шеварднадзе і політичних змін та приходу до голосу консерватистів, партійних апаратчиків, військовиків і каґебістів. З візитою до Москви запросив Накаяму колишній міністер СССР Е. Шеварднадзе при нагоді відвідин Японії. Накаяма мав прибути до Москви 2-го січня 1991 року, вести там переговори про зворот Курильських островів і запросити Михаїла Ґорбачова з візитою до Японії. Всі ці справи відкладені на неозначений час.

КУВАЙТСЬКИЙ ЕМІР ШЕЙК Джабер аль-Ахмед прибув до Пекіну на запрошення Китайської Народної Республіки. Їдучи з летовища у відкритому автомобілі з китайськими достойниками, шейк кілька разів піднімався, щоб привітати кількатисячну товпу зацікавлених китайців, які, вимахуючи прапорцями скандували: „Свободу Кувайтові", Геть іракських агресорів". Треба припускати, що таке „щире" привітання кувайтського еміра було зорганізоване китайцями заздалегідь. Представники китайського уряду заявили, що вони щиро співчувають кувайтському народові і підтримують його боротьбу з інтервентами за відновлення суверенітету і територіяльної недоторканости Кувайту. Китай був одним постійним членом Ради Безпеки ООН, представник якого стримався під час голосування над протиіракськими резолюціями.

КОРЕСПОНДЕНТИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ з Ізраїля, що Совєтський Союз відкрив в Єрусалимі свій консулят. Раніше інтереси СССР в Ізраїлі заступала Румунія, єдина тоді із східньоевропейських країн, яка не зірвала дипломатичних зв'язків з Ізраїлем у висліді ізраїльсько-арабської війни в 1967 році.

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ одного з найбільш контроверсійних переписів населення в історії ЗСА, офіційний підрахунок мешканців ЗСА становить 249,632,692, що виказує зріст на 23 міл. осіб, або 10,2 відсотків від останнього перепису населення в 1980 році. Цей підрахунок зроблено 1-го квітня 1990 року і він підтверджує припущення про переміщення не тільки людей але також і політичної сили до західніх і південних стейтів ЗСА. Якщо ці підрахунки в майбутньому драстично не зміняться, то 19 конґресових місць в наступному році також будуть переміщеними поміж стейтами з найбільшим зиском для Каліфорнії, Тексасу та Фльориди. Інші 13 стейтів усі крім трьох з північного сходу та середнього заходу, втратять місця своїх представників у Конґресі. За всіма підрахунками нюйоркський стейт буде найбільш пошкодженим, бо втратить аж три місця.

ЗГІДНО З ТВЕРДЖЕННЯМИ банкових реґуляторів і більшости приватних економістів, то не зважаючи на всі клопоти, що їх останньо мають банки ЗСА, у них немає жодних познак будь-якого фінансового занепаду. Правдою є те, що в останніх місяцях банкова індустрія виказує значно менші прибутки, але це тому, що дуже занепав ринок нерухомостей. З уваги на ці проблеми, позички будуть більш обмежинними для тих, що їх потребуватимуть, як також більш коштовними. Одначе всі знавці підкреслюють, що порівнювати проблеми банкової індустрії з клопотами позичково-ощадностевих інституцій ніяк не можна, бо це є зовсім два окремі світи.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ДЕЯКИХ військових провідників, що американські війська не будуть готовими до наступу на 15-го січня 1991 року, реченця призначеного Організацією Об'єднаних Націй для виведення іракських військ з Кувайту, ніяк не спинить президента Джорджа Буша від наказу до бою. Такої думки є високопоставлені офіційні чинники Уряду, бо Білий Дім був свідомий такої можливости ще тоді, як погодився на резолюцію ООН. Вони також підтвердили офіційну позицію, що згаданий реченець не представляє собою дня, в котрому ЗСА є зобов'язані розпочинати війну. Одначе це є „дата уповноваження" після якої президент Дж. Буш матиме санкцію ООН ужити збройні сили, якщо вважатиме це потрібним щоб видворити війська Іраку з Кувайту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40 00 6 months — $22 00 3 months — $12 00
UNA members 1 year — $15 00 Change of address — $1 00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40 00 на півроку — $22 00 на 3 місяці — $12 00
Для членів УНСоюзу $15 00 річно За кожну зміну адреси — $1 00
Чеки і money orders" виставляти на "Svoboda

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Чи поворот до холодної війни?

Міхаїл Ґорбачов дістав нагороду Нобеля за закінчення холодної війни і за толерування усамостійнення й демократизації шістьох сателітських країн. Вирішивши віддати війську і поліції справу оздоровлення відносин в імперії, чи, пак, врятування її від розвалу, Ґорбачов, мабуть, вірив, що режим ,,сильної руки'' в середині СССР не перешкодить зберіганню дружніх взаємин з західнім демократичним світом. Едуард Шеварднадзе знав краще: він розумів, що не зможе репрезентувати імперію з диктаторським режимом в державах із закоріненою традицією демократії. Тому зрікся, зробив прикрість свому кремлівському приятелеві. Владімір Крючков пішов ще далі. Його промова на форумі Конґресу народних депутатів була втримана цілком у дусі холодної війни. Кілька днів раніше Ґорбачов каявся, що Компартія і він сам винуваті у труднощах СССР. Крючков, голова КҐБ, облегшив собі аналізу мізерії, в якій опинилася імперія: всю вину скинув на ,,закордон". Закордон, мовляв, проводить шпигунську роботу в СССР, при чому конкретно назвав американську Центральну Розвідчу Агенцію (Сі-Ай-Ей) і ворожий Совєтському Союзові закордон. Суща нісенітниця. Коли президент Джордж Буш проголосив харчову поміч Совєтському Союзові вартости одного більйона долярів і на інтервенцію Буша Европейська Економічна Спільнота здеклярувала таку ж суму, то зроблено це з виразною ціллю допомогти Ґорбачову перебороти теперішню скруту. ,,АБВ" американської закордонної політики є орієнтація на стабільний Схід Европи. Демократичний Захід з Америкою у проводі — це світ бизнесу, світ промислу і торгівлі, і кожна сяк-так грамотна людина знає, що промисел і торгівля можуть процвітати тільки в умовах миру і спокою. Закидати сьогодні демократичному Заходові ворожість до Совєтського Союзу — це пропаґанда відома з доби холодної війни.

Праве крило Компартії з тотожною настановою, яку має верхівка совєтської армії і КҐБ, використовує теперішню добру для них кон юн туру. Америка і її союзники зайняті проблемою війни—миру супроти Іраку. Цей той пріоритет, який відсуває на задній плян усі інші важливі проблеми. Реакційні кола в СССР правильно розраховують на мовчанку Заходу, коли на території СССР запанує влада армії та КҐБ, прикрита фірмою Міхаїла Ґорбачова. Але тільки на час кризи на Близькому Сході.

Відомий кореспондент ,,Ню Йорк Таймс" з Москви Билл Келлер правильно звертає увагу, що різкий виступ Крючкова проти Заходу стоїть у повній суперечності до заходів Ґорбачова, щоб отримати харчову поміч від Заходу. Билл Келлер каже, що ворожість (Келлер делікатно каже ,,недовір'я'') Крючкова проти Заходу давно добре відома. Головний суперник Ґорбачова, президент Російської ФССР Борис Єльцин окреслив всі алярми про здогадну загрозу для імперії — як ,,фабрикат" для дальшого скріплення влади Ґорбачова (,,Ню Йорк Таймс" з 23-го грудня). Саламаха з різними суперечностями.

Якось трудно повірити, щоб Ґорбачов рішився перекреслити всі свої миролюбні заяви на всіх ,,вершинних" конференціях, щоб він узагалі рішився відвернутися спиною до Західньої Европи й Америки задля своєї ,,сильної руки", яка у практиці дасть владу маршалові Язову і Крючкову. Відомо, що совєтська військова верхівка і КҐБ були невдоволені договорами Буша й Ґорбачова про редукцію різних родів зброї, особливо — про драстичну редукцію наземних військ і зброї в Середній і Західній Европі. Як же бути заповідженій Бушем подорожі в лютому 1991 року до Москви для дальших переговорів у військовій ділянці? Колишній заступник Шеварднадзе, який разом з державним секретарем Джеймсом Бейкером був фактичним автором тих домовлень, мусить наслідувати Шеварднадзе або наслідувати Андрея Громика. Якщо розвиток подій у Москві піде далі по лінії Крючкова, то лютнева подорож Буша до Москви дуже сумнівна. А поворот до холодної війни, яка ніби вже навіки щезла, змінив би цілу констеляцію політичних сил та всю політичну атмосферу. Ґорбачов доказав своїми політичними зиґзаґами, що він здатний і на новий зиґзаґ, — але в даному випадку (холодної війни) — це був би його політичний загин. Ситуація у Москві змінюється щогодини — трохи терпеливости і почуємо якусь нову несподівану новину.

Олександер Серафин

ЗАЧАРОВАНЕ КОЛО ПЕРЕБУДОВИ ЕВРОПИ

Рік після занепаду комунізму у Центральній і Східній Европі, особливо в Совєтському Союзі, населення зустрічає зиму з непевністю та навіть з деяким розчаруванням. В державах, які звільнили себе від московського режиму, творяться свої самостійні проводи, і громадяни та їхні уряди борються за покращання свого майбутнього. Перехід до ринкової економіки займає їм багато часу. СССР, після п'яти років перебудови, не може вказати на жодні матеріяльні користі. Навпаки, порожні крамниці і брак будь-якого вигляду на майбутнє зневірило громадян до своїх провідників.

Здобувши волю і свобідний голос, громадяни Центральної і Східньої Европи ставлять запитання: що далі? Вони відкинули пляновану економіку задля вільного ринку ще рік тому, але за цей час ні одна з тих держав не передала повністю власність підприємств у приватні руки. Комуністи тримають ще керму підприємств у своїх руках. Працівники Східньої Европи журяться тепер своїм майбутнім — безробіттям і високими цінами товарів — наслідками переходу на ринкову систему. Їхні клопоти є посилені неспокоєм, хаосом у Совєтському Союзі і економічною та політичною непевністю, викликаною конфліктом у Перській затоці. СССР був і є найбільшим торговельним партнером східньоевропейських держав. Москва зменшила свій рівень експортів і імпортів головних товарів до своїх колишніх сателітів, а також значно піднесла ціну на газ і бензину. Не меншим клопотом є державна заборгованість.

Вони, колишні сателітні держави Варшавського Пакту, дивляться на Захід за допомогою. Польський прем'єр Мазовецкі остерігає, що політичний поділ Европи може бути замінений економічним поділом, якщо Европа буде поділена на економічно нерівні держави. Европейські державні політики остерігають, що економічний конфлікт між бідними і багатими державами загрожує теперішній европейській єдності. Зростаючі економічні розбіжності можуть викликати роз'єднання, створити холодні війни, якщо Захід не прийде з допомогою. Існує загальне переконання, що Захід ніколи не відмовиться від цих новостворених демократій після так довгого пропаґування ринкової економіки і прав людини. Захід завжди боровся за вільну Східню Европу, а від 1940-их років — більш інтенсивно.

Ця ситуація у Східній Европі була обговорювана 34-ма державами на Конференції безпеки і співпраці в Европі в листопаді 1990 року в Парижі. Мадярський прем'єр остерігав учасників, що ,,нова війна за достатки може постати на місці залізної куртини". Прем'єр Польщі сказав, що, якщо не буде приспішена економічна поміч і не настане полегшення в боргах, щоб ліквідувати розрив між заможним Заходом і зубожілим Сходом, ,,наша спільна майбутність може затемнитися грізними хмарами, відновленим конфліктом минулих днів".

Західньоевропейські держави починають усвідомлювати собі, що їхні власні інтереси можуть бути заторкнуті економічними втікачами зі Сходу. Голод і політичний хаос в СССР може значно збільшити виїзд жителів зі Східньої до Західньої Европи. ,,Волл Стріт Джорнал" (з 20 листопада 1990 р.) вважає, що ,,децентралізацію Совєтської імперії не можна стримати. Економічні реформи не можуть бути успішними, якщо вони будуть диктовані з Москви. Захід помиляється, якщо він обстоює ініціятиву Горбачова з орієнтацією на центральний уряд".

Ніхто не є певний, як протидіяти тому, що діється тепер в СССР. Західня Европа не має спільного погляду на розпад імперії — одні побоюються наслідків, інші не мають опінії. Всі вони, одначе, бояться радикальних заворушень, які можуть настати при розвалі імперії. Політична і економічна тривалість Европи не може бути запевнена, аж доки не буде вирішена політична та економічна ситуація СССР.

Микола Вірний

НЕ ЛУКАВМО

Націоналісти й імперія

На останньому Пленумі ЦК КПСС, генеральний секретар Компартії, який водночас є і президентом Совєтського Союзу, Михайло Ґорбачов закликав очолену ним партію, щоб вона допомогла у боротьбі проти націоналістів, деякі з яких вже захопили владу в Латвії, Литві, Естонії, Вірменії, Грузії, Молдавії...

Ми навмисне не закінчили речення, бо, нікуди правди діти, націоналісти є не тільки в згаданих країнах. Вони сьогодні в моді серед усіх народів, а особливо і зокрема серед росіян. (Серед них націоналістів ніколи не бракувало. Вони спритно вміли змінювати гасла, перелицьовувати ідеї й ідеології, пристосовуючи їх до потреб часу, перефарбовувати прапори... І все це робилось виключно для того, щоб спасти імперію).

І хіба можна винуватити націоналістів за всі економічні, політичні, культурні, екологічні, демографічні лиха, які насуваються на народи звідусіль, з усіх галузей, з усього, до чого прикладали свої пальці комуністи?

Націоналістів обвинувачується в найбільшому, на погляд керівників Комуністичної партії, злочині, яким вважається відмова від нового союзного договору. Націоналісти чесно й одверто кажуть, що вони й чути не хочуть про новий ,,добровільно'' зобов'язуючий договір. Націоналісти, та й не тільки вони, вважають, що цим на московський лад змайстрованим договором Москва знову хоче спасти свою імперію, як це зробила після революції в 1917 році.

Генсек каже, що саме в тому 1917 році імперія перестала існувати, а новий Союз допоміг народам здобути нові досягнення, хоч, мовляв, після революції і було заподіяно чимало злочинів і несправедливостей супроти багатьох народів.

Що ж дав цей Союз українському народові?

А дав він таки забагато: громадянську війну, злидні, голод, коротку передишку під час НЕПу, а потім пішло одне за одним — винищення інтеліґенції, навіть національно свідомих комуністів, ліквідація Української Автокефальної Православної Церкви з її ієрархією, священиками і тисячами вірних, проведення повної колективізації, голодомор, ліквідація всього трудового і національно свідомого, накликання війни, а після неї насильна ліквідація Української Греко-Католицької Церкви, загнання її в катакомби, знову голод, не говоримо про нищивні наслідки, завдані Компартією українській науці, культурі, історії і, нарешті, ,,досягнення з досягнень" — страшна своїми розмірами і наслідками чорнобильська трагедія, за яку, не знати як довго, буде розплачуватися не тільки український, білоруський та російський народи, а дослівно все людство. Не згадуємо вже про знищення всього того, що пов'язане з елітарністю нашого народу.

Всього згаданого не врятуєш ніяким договором. А зрештою, Москва мала нагоду на подібні схвалювання підставових чи зфабрикованих нею договорів впродовж понад три століття.

Нас, очевидно, можна й не слухати. Та не відвертайте своєї уваги, а тим більше не легковажте тим, що говорить нам світової слави російський письменник Олександер Солженіцин, який відмовився прийняти державну премію Російської федерації за книгу ,,Архіпелаг ҐУЛаґ". Він вважає ,,немислимим і неможливим прийняти державну нагороду за цю книгу". Це не з примхливости. Бо, як каже великий майстер слова, ,,більшість народу все ще не має спроможности набути і прочитати її", а невеликі її тиражі ,,продаються на чорному ринку по дуже високих цінах". А крім того, як твердить О. Солженіцин, ,,тисячі й тисячі колишніх ,,зеків" доживають своє життя або цілком без пенсії, або на мізерній пенсії, нібито їх каторжна праця в таборах ҐУЛаґу не зачисляється до трудового стажу". Шобільше, — наголошує він — недуга ҐУЛаґу і по сьогоднішній день не подолана, ні юридично, ні морально. Ця книга — про страждання мільйонів...

Коментарі, як кажуть, зайві! Тож, не відвертайте уваги від правд. Проголошення ,,війни" проти націоналістів і погрожуваннями ,,ліквідаційними" списками усіх тих, що не схочуть підписати згаданого нового договору з Москвою, та перекиданням власної вини на когось іншого не по-людськи, не годиться.

Людей цим вже не залякаєш. Вони і лякані, і без суфлерів знають, що іде від щирого серця, а що від лукавого!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про новорічні побажання

Звичайно новорічні побажання складаємо за одним подихом разом із різдвяними, і вони дуже стереотипні. Бажаємо щастя, здоров'я, успіхів.., а при цьому часто і не думаємо про значення цих побажань, і вони стали рутиною, як багато інших побутових звичок.

Але ось стоїмо перед невідомим таємничим 1991 роком, який, якщо буде принаймні наполовину так повний подій та перемін у світі, як був його попередник, може принести нам усім багато нового і непередбаченого.

Тому, здається, не можна обмежитися тепер лише до ,,щастя і здоров'я'', а сягнути глибше у наші серця і побажати нашим рідним в Україні, щоб цей Новий Рік приніс їм ще більше зміни на краще, щоб могли віддихати на повні груди і щоб почувалися панами на своїй землі. Але рівночасно,

щоб їм вдалося піднести економічний стан України, а нам відповідно в цьому допомогти;
щоб черги біля крамниць зменшилися, а талони стали непотрібними;
щоб культурне життя процвітало свобідно, а українська мова запанувала в усіх галуззях життя — і там, і тут;
щоб українці усіх віровизнань жили побіч себе в мирі й дружбі та мали одні до одних пошану і зрозуміння;
щоб спілкування поміж ,,нами" і ,,ними" проходило жваво і з користю для одних і других;
щоб якнайбільше українців із Заходу відвідувало в тому Новому Році Україну, а якнайбільше з батьківщини своїх рідних та друзів — на Захід;
щоб наші гості зрозуміли наш спосіб життя, а щоб ми, гостюючи в Україні, зрозуміли їхній;
щоб наші земляки не приймали наші погані вияви громадського життя як поділу на різних... ,, – івців", на кращих і гірших патріотів, на ,,правильних'' і ,,неправильних" віруючих;
щоб вони не набиралися нашої сиромудрости і хворобливих амбіцій;
щоб не підозрювали про уявні зловживання громадськими грішми;
щоб не хвалилися, чий комітет кращий, і хто більше робить для України;
щоб вони, однак, навчилися від нас діловитости у праці, професійности, а передусім відчуття часу;
щоб зрозуміли, що тут гроші не ростуть на деревах, а приходять із важкої кропітної праці;
щоб пізнали, що жінки стоять поруч чоловіків, а не понижче їх;
щоб не заздрили нам нашого життя, бо воно, в інший спосіб ніж у них, не є легке;
щоб навчилися коротше говорити і писати, бо приповідка, що ,,час — це гроші" є дійсно правдивою;
а передусім, щоб в Новому Році не було ,,ми" і ,,ви", а щоб були лише ми — не поділені ніким і нічим, і
щоб наші спільні мрії якнайбільше зблизилися до сповнення.

О-КА

Різдвяна ніч

Різдвяна ніч! Свята, ясна!
Ніч незбагненна! Чарівна!
Он, між плянетами вгорі,
Блиск небувалої зорі.
Вібрує в небі спів космічний —
Стихійна пісня: Бог Предвічний!

Різдвяна ніч! І ось мій Край
Замріяв знов про Божий рай...
І щастя тихого в сім'ї
Я чую — Край мій героїчний,
Бажають знов брати мої;
Як все, співає: Бог Предвічний!

Співайте ж! Заглушіть жалі!
Хваліте Правду на землі!
Леліїте віру молоду!
Співайте дзвінко коляду,
Хоч Ірод меч підніс злосічний...
Кріпіться: з нами Бог Предвічний!

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Віра Вовк

ПАПА В ЖАЛОБІ

(Із збірки „Карнавал")

Тоді, коли грішний світ зовсім віддається принадам Мамони й голосно та розпусно забавляється по вулицях і сальонах міста, Ми, Папа Урбан XVII, надягаємо жалобні ризи і, як свого часу в Багдаді Гарун-аль-Радіш, крокуємо бульваром невідомої столиці. Нам назустріч карнаваловий похід, який хочемо стримати, але замасковані танцюристи вважають Нас також одним із костюмованих учасників і несуть у своїй течії.

Біля Нас падає навприсядки смерть і, крутившися веретеном, косить танцюристів, так що Ми змушені підстрибувати, щоб не попасти під вістря її коси. Поруч кумедно вихиляється чорт і весь час намагається влізти Нам у рукав або сховатися під пелерину; тоді Ми відганяємо його патерицею.

Коли Ми врешті звільняємося від настирливого товариства, помічаємо, що хвиля народу занесла Нас аж у передмістя. Ноги Нам болять, докучає спрага. Хочемо купити склянку холодного напою в придорожньому кіоску, але пригадуємо собі, що гроші має при собі Наш секретар дон Андре, якого ми навмисне загубили в лімузині, а в Нас у кишені баламкають тільки чотки. Втомлені подаємося до близької церкви, але її брама зачинена. Тоді шкандибаємо до недалекого парку й сідаємо на облущену кам'яну лавку під крислатим фікусом. Над нами схиляється рясне галуззя в бородатих паразитах, і кумедні мавпочки шагають по гіллю, жбурляючи в Нас лушпинням мигдалів. Простягаємося на лавці й, не зчувшися, дрімаємо в сяйві тропічного вечора.

Будить нас дзвінкий дівочий голос:

— Гей, ти чоловіче, прокинься! Тут небезпечно, в карнавалі всяке буває!

Бачимо перед Нами приємне, молоде обличчя колюмбіни. Тюлева, морщена спідниця, білі, довгі панчохи, малі черевики. Кокарда з тюлю біля вуха.

— В тебе гарний костюм... і перстень на пальці. Виглядає зовсім, як золотий. Тут усяка дрань волочиться, могла б тебе обікрасти.

Вона простягає руку до чорно-срібного гапту моїх риз:

— Гарний костюм. Певно дорого коштував. Ти був на маскараді в Міському театрі?

— Ні... Я тільки пішов містом...

— Але навіщо тобі така довга палиця? На всякий випадок можеш обігнатися від волоцюг і собак...

Справді, Ми й не подумали, що папська патериця така пожиточна. Щоб відвернути від Нас її увагу, питаємо:

— А ти, хто ти така? Як тебе звати?

— Мене звуть Леиля, але сьогодні я — колюмбіна, як бачиш. Цей костюм я сама собі пошила. Раз на рік треба бути кимось іншим, правда? — сміється. — Тільки раз на рік, на карнавал. Бо тоді світ — зовсім інший: начебто три дні підряд він був іншою плянетою, де відбуваються небуденні речі. Тоді можна зустріти серед цілковито байдужих людей когось надзвичайного: якогось славного футболіста або співака. Одна моя подруга мала щастя: познайомилася на променаді з телевізійною зіркою.

Добродушна хвиля заливає Нам серце: вона — щось ще зовсім молоде й дурне.

— Ти працюєш?

— О, так! Я обслуга в кіні: свічу відвідувачам електричною лямпою, щоб знали, де сідати. Я корисний член суспільства.

Де вона чула цю останню фразу? Ми певні, одначе, що вона говорить правду.

— Чи тут можна десь дістати склянку холодної води?

Вона співчутливо киває головою:

— Я так і думала, що тебе обікрали. Не журися, ходи зі мною!

Дивне диво: Ми подаємося за колюмбіною, як цілий час щебече й пурхає в своїй тюлевій спідничині, до близького дешевого ресторану й згодом сидимо поруч за столом і п'ємо холодну цитринаду пластиковими соломками. Поблизу співають і плачуть кілька п'яниць, оточених порожніми пляшками пива. Колюмбіна дивиться на Нас довірливо й раптом питає:

— Ти звідтам?

— Звідки?

— З підземного царства.

Нам смішно слухати таку небилицю. Що вона собі уявляє?

— Чи ти — підземний цар? — питає ще раз. — Скажи мені правду!

Чому ти так думаєш?

Її лице то блідне, то червоніє. Направду, вона дуже миле сотворіння!

— В тебе чорний одяг, гаптований срібними нитками, й потрійна корона, й великий перстень на руці...

— Навіщо тобі здався цар підземелля?

Вона дивиться на свої руки, крутить свій тоненький браслет з зелених намистин.

— Венедикт казав, що в карнавал мертві танцюють з живими...

Не розумію: хто такий — Венедикт?

— Старий негр. Він знає багато речей. Дуже обізнаний. Якби я знайшла підземного царя, він сказав би мені, де сьогодні мій батько.

— То ти батька шукаєш?

— О так! Він певно сьогодні танцює...

— Він покинув тебе?

— О, ні... Він помер... три роки тому, і нам важко вдома. Всі ми працюємо, крім двох найменших. Мати пере по людях, але тепер вона хвора, і в шпиталі мені сказали, що не зможе нічого підносити, а білизна тяжка. Марсельо чистить черевики біля станції, Люсія продає горішки біля школи. Сандро носить паням закупи базару. Яра — артистка, робить дротяні прикраси, такі, як ця сережка — відслонила жмут темнорусявого волосся й побаламкала сережкою. — Найстарша, Інеса, працює в готелі...

— Прибиральницею?

О, ні... — Колюмбіна знову дивиться на свої руки й починає крутити браслетик. Ми дивимося на її худеньку постать і бачимо в ній усю нужду, всю відсутність дитинства. Залишилася тільки жвавість і охота пережити казку, знайти батька, щоб порозв'язував ті найзамотаніші вузли, що так муляють ту бідну, гарну душу цієї ще півдитини.

До ресторану під'їжджає чорна лімузина. Бачимо крізь шибу з димного скла нунція й Нашого секретаря, які радісно вимахують руками:

— Ваша Святосте, ми Вас шукаємо по цілому місті!

— Цить, — відмахуємося й звертаємося до своєї переляканої співбесідниці:

— Сьогодні я — підземний цар, так, як ти сьогодні — колюмбіна. Уявім собі, що твій батько казав мені передати тобі цей талісман на щастя.

Стягаємо з пальця Наш тяжкий золотий перстень і кладемо в руку Лейлі з широкорозплющеними очима, де світиться радість і відвага людини, яка стоїть на початку життя. Обіймаємо колюмбіну й всідаємо до лімузини.

— Ваша Святосте... — дискретно старається картати нунцій.

— Де написано, що папі не вільно забавлятися в карнавал? — питаємо здивованих прелатів, і чорна лімузина зникає на закруті небесного асфальту, між хмарами з ангельських кучерів і ладану.

Вийшла відео-касета про пластові спортові табори

Ню Йорк. — Організатори щорічних спортово-вишкільних таборів для пластунів в ЗСА члени куренів „Червоної Калини" випустили відео-касету про ці табори, що відбулися в роках 1974-1986.

Чепурно оформлена касета мистцем Богданом Титлою, що притягає вже очі своєю обгорткою, вміщає ряд цікавих світлин із 12-ти років таборування, відповідно упорядкованих ст. пл. Ігорем Струтинським.

Диктором є член Студії Мистецького Слова Л. Крушельницької Орест Кебало, а незвичайно гарне музичне оформлення підготовив Олесь Кузишин. Усі вони працювали над цією відеокасетою з любов'ю, бо вони члени куренів УСП і УПС „Червона Калина".

Відео-касету можна замовляти у члена загону Червоної Калини" пл. сен. Миролюба Лозинського в ціні 25 ам. дол. і 4 дол. за поштову оплату. Адреса: Myrolub Lozynskyj, 85-28 60th Rd., Elmhurst, N. Y. 11373.

НАЙБІЛЬШИЙ БАНК ЗСА „Ситікорп" подав до відома, що з уваги на зростаючі фінансові труднощі пов'язані з неточністю платностей боржників прийдеться значно зменшити дивіденди та звільнити понад 4,000 працівників. На початку цього року банк вже звільнив з праці 3,600 осіб і сказав, що мусять погодитись з втратою майже 300 міл. дол. в цьому кварталі. Не зважаючи на заяву, акції „Ситікорп" на нюйоркській біржі подорожіли, а аналітики та спостерігачі фінансової економіки підкреслюють, що причиною цього є також заява Федеральної ради валютних резерв про зменшення відсоткової стопи на позички банкам.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ПІДГОТОВЧА КОМІСІЯ

Від Підготовчої Комісії для скликання Установчого З'їзду Осередків, Товариств та Фондів допомоги РУХ-ові, Україні.

До Осередків, Товариств та Фондів Допомоги РУХ-ові.

Цим повідомляємо, що

УСТАНОВЧИЙ З'ЇЗД
Осередків, Товариств та Фондів допомоги РУХ-ові, Україні

відбудеться

в днях 26-27 січня 1991 року
в HOLIDAY INN JETPORT
1000 Spring St., Elizabeth, N.J. 07201
Tel.: (201) 355-1700

Ціни за готель: 65.00 дол. за кімнату (одна чи дві особи).
Ціни за харчування: 75.00 дол. (два обіди, вечер'я і сніданок).

Для замовлення готелю просимо звертатися до:
RUKH Convention Committee
c/o B. Burachinsky, 272 Old Short Hills Rd.,
Short Hills, N.J. 07078. Tel.: (201) 376-5140

Всі резервації повинні бути зроблені до 10-го січня 1991 року.

Модус представництва на Установчий З'їзд: 2 (два) делегати від кожного осередку, товариства чи фонду допомоги РУХові. Представництво від інших організацій, які в своїй праці чи дії допомагають РУХові буде визначено Підготовчою Комісією.

Всі осередки, товариства, фонди чи інші організації, які допомагають РУХові повинні зголосити про свою участь, переславши відповідні документації до Верифікаційної Комісії до 10-го січня 1991 р. на адресу:

RUKH Convention Committee
c/o L. Tatuch
25714 Waxford, Warren, MI., 48091. Tel.: (313) 755-5185

Реєстраційні: 25.00 дол. від делегата, 10.00 дол. від гостей.

Осередки, товариства та фонди допомоги РУХові повинні подати писані звіти не більше двох сторінок зі своєї діяльності до Підготовчої Комісії до 15-го січня 1991 р. на адресу:

RUKH CONVENTION COMMITTEE
c/o Walter Sochan
UNA Building
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

ПІДГОТОВЧА КОМІСІЯ

Шоста річниця існування дому для старших віком Українське Село

Дім для старших віком „Українське Село" в Дітройті-Воррені — це унікальна установа. Збудований завдяки наполегливості ентузіястів і Дирекції, дім вступив вже у шостий рік існування. Хоч початки були важкі і часом бували деякі невдачі, з перспективи часу „Українське Село" більш як виправдало своє існування, бож усі 145 мешкань заповнені здебільша українцями.

Цьогорічні святкування відбулися в неділю, 11-го листопада, у власному приміщенні. Бенкет попередила година коктейлу у вестибюлі будинку. Жінки з комітету приготовили смачні закуски. При мелодіях гармоніста присутні себе запізнавали чи відновляли знайомства.

О год. 5-ій почався бенкет, який відкрила голова комітету Стефа Дуб. Вона привітала присутніх і попросила почесну голову Анастазію Вокер до кількох слів у пошану померлих у минулому році директорів Луїзи Сакс і Стефана Антонова. А. Вокер вказала на гарні прикмети померлих і просила про них не забувати. Слідуючий промовляв президент корпорації Степан Віхар. Він висловив вдоволення з гарно веденої праці дому і підкреслив гарну співпрацю Дирекції, доказом чого є численні урядові признання. С. Віхар вказав на часті вислови подяки від мешканців і їхніх родин за дбайливу опіку.

Фрагмент з бенкету з нагоди 6-ої річниці „Українського Села" у Воррені: промовляє президент корпорації Степан Віхар.

Опісля о. Дмитро Височанський, ЧСВВ, провів молитву і подано іжу. Підчас кави і солодкого виступив з чотирма піснями молодий співак-гітарист Смеречинський. Його виступ учасники прийняли рясними оплесками. Вкінці С. Дуб подякувала членкам і членам святкового комітету за гарну підготову святкувань, а присутнім за численну участь і закрила програму вечора. З вірою у довголітнє існування „Українського Села" присутні розходилися до домів.

Зенон Василькевич

Товариство „Волинь" у Вінніпеґу вшанувало пам'ять земляків

Не забудьте спом'янути
Незлим тихим словом"

Т. Шевченко

Волиняни, згуртовані в Товаристві „Волинь" і Інституті Дослідів Волині, в цьому році видали 18-сторінковий каталог своїх видань, 16-те число „Літопису Волині" і перевидали п'яте число „Літопису", видали книжку „Критичним пером" Анатоля Юриняка, перевидали: „Система українського правопису" і „Трираменний Хрест" — Митрополита Іларіона, „Нарис Історії Холмщини і Підляшшя" історика Євгена Пастернака, повість „На коні вороному" Уласа Самчука, „За православну козацьку Україну" Ф. Онуфрійчука та видали дві Різдвяні картки. Кожного тижня висилають свої видання в Україну, а також не забувають тих, що відійшли у вічність.

У православній катедрі Пресвятої Тройці 28-го жовтня 1990 року відбулася Панахида, яку відслужив отець протопресвітер С. Кіцюк, співав хор під керівництвом В. Богоноса, при численній участі волинян і їх прихильників. Серед спочилих були згадані світлої пам'яти Митрополит Іларіон, Митрополит Андрей, Владика Варлаам, протопресвітер Тит Яковкевич, Архиєпископ Іов Скакальський, Владика Олександер Новицький, Архиєпископ Борис Яковкевич, Архиєпископ Володимир Дідович, архипресвітер Сергій Ґерус, проф. Іван Власовський, проф. Олександер Ґрановський, поет Олекса Стефанович, поетеса Оксана Лятуринська. проф. Володимир Міяковський, проф. Юрій Пундик, проф. Анатолій Котович, ген. Павло Шандрук, Олег Штуль-Жданович, д-р Михайло Данилюк, от. Тарас Бульба-Боровець, Петро Волиняк, д-р Ростислав Сочинський, Ізидора Косач-Борисова, дипломат Константин Варварів, Максим Скорупський, д-р Константин Бризгун, Олександра Шумовська, Улас і Тетяна Самчуки, Владика Платон, о. протопресвітер Федір Білецький, Микола Медведський, та ще 231 особа.

Це імена відомих нам людей, здебільшого заслужених українців діячів і культуротворців, що спочили в Бозі. До них молитовно долучуємо великі хори усопших братів і сестер наших, які не тільки для себе жили, але жили й працювали для добра своїх ближніх — дітей Волинської землі і нашої Матері України. Вони всі заслуговують нашої згадки і молитви до Господа Бога. Вічна їм пам'ять!

Присутній

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА, реагуючи на закиди у промові начальника КҐБ, що західні країни під претекстом допомоги СССР вмішуються у внутрішні справи країни, заявив, що такі закиди є безпідставні та провокаційні. Речник Державного департаменту сказав, що закиди високопоставленого совєтського лідера супречать процесові поліпшення відносин між СССР і ЗСА, бо радше нагадують часи холодної війни ніж сьогодення. Декілька днів тому голова КҐБ Владімір Крючков у своєму слові на з'їзді народних депутатів сказав, що спілкування з країнами Заходу скриває загрозу і небезпеку для Совєтського Союзу. Він також обвинуватив Захід в організуванні пропаґандивної кампанії, що її він називає „промивання мозків", як і доставою недоброякісного збіжжя.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого найдорожчого і ніколи незабутнього
МУЖА

бл. п. інж.

ЯРОСЛАВА ДЯЧУНА

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені

в Чикаґо, Ілл. у церкві свв. Володимира й Ольги
і в катедрі св. о. Миколая
9-го лютого 1991 р.

Про молитви за спокій душі покійного просить

дружина АННА з родиною

З глибоким жалем і смутком ділимося вісткою з України, що перебувши Сибірські заслання, слідства і терпіння, вдова по сл. п. хорунжому УСС Евгенові Татарин, упокоілась на 86-му році життя, 20-го жовтня 1990 року

наша найдорожча, незабутня
МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

СВ. П.

МАРІЯ ТАТАРИН
з дому РОКЕЦКА

ПОХОРОН відбувся 23-го жовтня в с. Гнильчу, Зах. Україна.

Опечалені:
сини —
МИКОЛА з дружиною АННОЮ і синами ЮРІЄМ і ЄВГЕНОМ
СТЕПАН з дружиною КАТЕРИНОЮ і дітьми в Україні
ВОЛОДИМИР з дружиною СЛАВОЮ, дітьми і внуками
дочки —
ЛІНА НАЗАРУК, вдова, дітьми і внуками
АННА ЧЕРЕВАТА з мужем МИХАЙЛОМ і дітьми
ближча і дальша родина в Канаді, Америці, Польщі й Україні

Складаємо $100 на фонд Дітям Чорнобиля, Воррен, Миш.

ПОДЯКА

З Божої волі дня 14-го серпня 1990 року
відійшов у вічність
наш найдорожчий
МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

д-р ЮРІЙ КУШНІР

Цією дорогою складаємо найсердечнішу подяку всім, що брали участь у похоронних відправах і своїми молитвами, Святими Літургіями просили Всевишнього про спокій душі покійного, а нашим зболілим серцям приносили розраду у важкому горю.

Глибоку подяку складаю дорогому парохові [illegible]ркви св. Михаїла в Йонкерсі, Всечесному о. Едісонові [illegible]ові за відвідини хворого мужа в лікарні, а відтак за по[illegible]ронні відправи і святу Літургію в день похорону, в асисті Всечесного о. Ігоря Мідзака.

Моя сердечна подяка Всечесному о. Богданові Карасеві за відпровадження тлінних останків мужа на вічний спочинок та за похоронні відправи над гробом на цвинтарі при церкві св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Невимовно вдячна д-р Олегові Сохановi за першу поміч та за відвезення хворого мужа до лікарні. Рівнож дякую Вірі Сохан-Миськів за моральну піддержку в часі хвороби.

Ми вдячні хорові „Думка" і церковному хорові св. Михаїла, які під дириґентурою д-ра Олега Сохана відспівали панахиду в похоронному заведенні та інж. Петрові Ганкевичеві за спів під час св. Літургії в церкві. Сердечно дякую за прощальні слова голові Українського Лікарського Товариства Північної Америки Відділ Метрополії Ню Йорк — Ню Джерзі д-р Звенислав Ворох, віцепрезидентові Українського Інституту Америки мґр. Володимирові Баранецькому та мец. Левові Статкевичеві від Бережанців.

Я безмежно вдячна приятелеві д-рові Степанові Ворохові за перепровадження тризни, спомин про незабутнього друга, за подяку від родини всім присутнім. Під час поминок прощали у вічність приятелі покійного д-р Богдан Шебунчак і інж. Лев Майстренко.

Дякую Братству кол. Вояків 1-ої Дивізії УНА Станиці Ню Йорк, які прибули з прапорами і голові Крайової Управи інж. Романові Гаєцькому за віддання пошани свому побратимові.

Невимовно вдячна за некрологи від хору „Думка", УЛТПА — Відділ Ню Йорк — Ню Джерзі, УІА, за листи співчуття від ФКУ — Українського Гарварду, від СУМА „Йонкерс" Федеральної Кредитової Кооперативи та за співчуття телефонами.

Дуже вдячна моїй товаришці Марії Борковській, що була зі мною перший день після смерти мого дорогого мужа та моїй і покійного Юрка приятельці і дружці д-р Іванні Сим-Липській, що присвятила мені довший час після смерти мужа, даючи моральну піддержку. Д-р Марії Кіцюк висловлюю глибоку вдячність, яка була все зі мною коли мені було найбільше потрібно піддержки і дальше не залишає мене самітньою. Дорогим Левові й Олені Футалам вдячна за багато уваги, які й по сьогодні допомагають розвіяти горе. Членкам 119-го Відділу СУА в Йонкерсі за участь у відправах, а особливо у сороковий день, як також членкам з Окружної Управи СУА з Ню Йорку за пам'ять про мене, складаю щиру подяку, приятелям Левові і Галі Майстренкам за влаштування тризни.

Глибоко вдячна Всечеснішому о. протопресвітерові Артемові Селепині за відправи на могилі у сороковий день.

Моя глибока вдячність Всечеснішим о.: о. Романові Ганкевичеві, о. Петрові Оґіркові, о. Іванові Кащакові та о. Богданові Карасеві за Служби Божі в цей день.

Також дякую Сестрицтву церкви св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку за приготування тризни після похоронів.

Глибока вдячність приятелям і знайомим за відпровадження найдорожчого Юрка на вічний спочинок, та за вінки і квіти на його домовину.

Я дуже вдячна усім, хто прийшов у сороковий день помолитися над його гробом за спокій його душі.

Ще раз складаю глибоку подяку всім, хто в будь-який спосіб улегшив наші страждання і біль та молимо Господа щоб своїми ласками вас на завжди благословив.

За добре переведення похоронів дякую похоронному заведенню Дучинські і Черко.

Дружина — ВІРА
Доні —
д-р ЛЕСЯ з мужем ТАДЕЄМ
д-р МАРТА

ПОЖЕРТВИ В ПАМ'ЯТЬ Д-РА ЮРІЯ КУШНІРА

На СЛУЖБИ БОЖІ:

В. Стецко з родиною $10; Григорович Ірена і Кирило $10; С. Е. Шуган $10; д-р Р. Літепло $10; Александер Слойка $10; Ю. О. Сосенки $10; І. Бронська $10; П. Іванів $10; Р. О. Гаєцькі $10; В. Мисак $20; М. Я. Томоруґ $10; К. Фриз $10; В. А. Козіцкі $25; С. Гаврилюк $10; д-р Ю. Ґной $10; Анна Король $10; Я. Ґудзувата $10; А. Куцина $10; Б. Г. Титли $10; д-р І. А. Кизики $10; С. Палилик $10; родина Бундзяк $10; В. Миськів $10; Ірена Грейо $10; Е. Ройовська у Бруклині, Н. Й.; М. Абрамюк у Ню Йорку; д-р Ярослав Микулович в Римі; інж. Я. У. Балабан $10

На ЦЕРКВУ СВ. МИХАЇЛА в Йонкерсі, Н. Й.

П. Вірхнянські $20; Р. М. Глушко $20; М. Терлецький $20; родина М. Івасютина $50; д-р В. Я. Кіналь $25; родина П. Шкафаровські $20; Р. Карачевський $40; Л. Г. Футали $25; Я. М. Кіцюк $20.

На ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ

Д-р Микола і Ярослава Крижанівські $100; Хризанта Кордуба $50; д-р Осип Оришкевич $25; Зеновія Гулей $25; д-ри Софія і Богдан Шебунчаки $50; д-р Степан Ворох $100; Н. Н. $20; Стефан і Володимира Сливоцькі $500; Ольга і Роман Гаєцькі $50; Мирослав Кулинич $50; Пластовий Курінь „Ті, що греблі рвуть" $50; Володимир і Таня Темницькі $25; Галина і Лев Майстренки $100; інж. Василь Масак $200; д-р Юрій Руденський $100; д-р Іван і Олександра Кизики $100; Діонізія і Микола Ненаткевич $75; Еквітібл Асекураційна Компанія і працівники $95; Михайло Сензімір $100; Берта Сензімір $200; Ліда Фіцалович $25; д-р Дмитро і Ніна Наливайки $200; Льонгин і Стефа Світенки $20; д-ри Юрій і Іванна Липські $100; Богдана Біловчук $50; Богдан і Ольга Михайлів $50; Лев і Олександра Стадниченки $50; д-р Надія Теребус-Кмета $50; д-ри Ярослав і Ліда Ляшевичі $50; інж. Остап і Уршуля Балабани $50; д-р Тарас і Іванна Ганушевські $25; д-р Богдан і Таїса Кузьма $25; д-р Теодозій і Любомира Крупи $50; інж. Іван і Дарія Турянські $25; д-р Еміль і Ірена Клюфаси $25; „Сіґна" Асикураційна Компанія; Віра Кушнір $100

Для ХОРУ „ДУМКА" в Ню Йорку

д-р Юліян Ґной $50; д-р Лариса Гнатів $40; д-р Мирослав Бих $20; д-р Юрій Руденський $50; д-р Роман і Марія Борковські $25; д-р Василь і Ярослава Кіналь $25; Оксана Кулинич $20; Мотрук Д. М. $20; Ярослав і Марія Томоруґ $50; Ігор і Люба Дикайло $100; Любомира Сохан $25; Іван і Стефан Вірхнянські $20; д-р Осип і Марія Мороз $25; Кіцюк Ярослав $20; Александра Щур $20; Марія Кіцюк $25; Галина і Богдан Титли $25; Микола і Деонізія Ненадкевичі $20; д-ри Іванна і Юрій Липські $100.

На ІКОНОСТАС у церкві св. Михаїла в Йонкерсі: М. Хитра з родиною — з Ню Джерзі $40; Я. У. Балабан $50

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку: д-р М. М. Лабуньки $25; В. Т. Сторожинські $25; д-р К. О. Рогозинські $100; П. О. Дубик $25; Христина і Юрій Навроцькі $25.

На ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШОГО ЖИТТЯ": В. А. Рак $25; Окружна Управа СУА в Ню Йорку $25.

На ФОНД МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ: 119-ий Відділ в Йонкерсі $25.

На ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ: Віра Кушнір $100

На ПОМІЧ ДЛЯ ВІЛЬНОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ: д-р Люба Стефанівська $50.

На БУДОВУ НОВОЇ КАПЛИЦІ в Елленвіл: о. Богдан Карась $50.

На УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ: Йосиф і Марія Лисоґір $100

На УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ в Гарварді: д-р Я. Н. Мигайчуки $50

На ДОБРОДІЙНІ ЦІЛІ: В. Н. Свистаки $100.

Симпозіюм: УПА і її командир

В неділю, 4-го листопада 1990 року, в Дітройті, заходами Американсько-Українських та Українських ветеранів улаштовано симпозіюм для вшанування 48-ої річниці створення Української Повстанської Армії — УПА і 40-ої річниці геройської смерти її Головного командира ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича.

Симпозіюм відбувся в залі Українського Культурного Центру у місті Воррен. Комітет симпозіюму творили п'ять Комбатантських станиць: Пост 101, Перша Українська Дивізія — УНА, Об'єднання колишніх Вояків УПА, Товариство колишніх Вояків УПА і Дружини Українських Націоналістів — ДУН. Комітет очолив колишній старшина УПА д-р Богдан Крук. На трибуні виднів портрет ген. Романа Шухевича роботи мисткині Мирослави Ласовської-Крук з прапорами — національним і УПА; внизу — прапори всіх комбатантських організацій. На куртині висіли дві дати: сумна і світла, подій 1940-их і 1990-их років.

З обох боків перед трибуною за паралельно віддаленими від себе столами під скісним кутом, зліва, зайняли місця доповідачі Симпозіюму, а з правого боку — члени Ділового комітету.

Програма симпозіюму: „Тактика і стратегія УПА в американській военній доктрині" — полковник Американської армії Олег Цеплий; Вклад Української Дивізії — Галичина в розбудові збройних сил УПА" — ред. Ігор Чмола, старшина І УД УНА; „Сотник Роман Шухевич — ДУН" — інж. Мирослав Кальба, Дружини Українських Націоналістів; „Політично-революційна стратегія ген хор. Тараса Чупринки" — проф. Петро Потічний, Об'єднання колишніх Вояків УПА; „Ген. хор. Тарас Чупринка і його вплив на сучасне відродження України", — д-р Богдан Крук, Товариство колишніх Вояків УПА.

Симпозіюм відкрив вступним словом колишній вояк УПА Петро Гнатюк. В слові він ствердив, що жертви в перспективі боротьби УПА виправдали себе, бо їхня священна ціль була здобути Українську Державу.

Дальше вів програму д-р Богдан Крук, на вступі відмічуючи, що симпозіюмом вшановуємо великого сина України ген. хор. Тараса Чупринку, Головного командира УПА, Прим'єра УГВР і голову Проводу ОУН.

Степан Віхар англійською мовою представив доповідача — полковника Американської армії Олега Цеплого, який здобув диплом вищої технологічної інженерії в університеті Технології у стейті Мишиген.

В Американській армії авансував він з ранги другого ляйтенанта на сотенного, а згодом став ляйтенант-полковником і є інструктором — знавцем совєтської військової тактики у гарнізонах Американської армії.

Ляйтенант-полковник у відставці О. Цеплий у своєму слові ґрунтовно зхарактеризував єдину, унікальну збройну силу, якою була УПА. Її не можна в ніякій мірі порівнювати до визвольного Руху Афганістану чи інших визвольних або партизанських рухів. Як відомо, усі ці рухи були забезпечені постійною доставою зброї, медикаментів, харчів й усіх інших потрібних військових речей, а що найважливіше — моральною підтримкою зізовні. Українська Повстанська Армія була немов самотній корабель на морі, здана дефінітивно на власні сили, не отримавши ні одного набою, ні однієї аспірини зізовні.

Редактор Ігор Чмола, нав'язуючи до збройних сил УПА, представив збройне Звено українського народу з модерною зброєю і таким самим вишколом — Українську дивізію „Галичина" УНА. І хоч творення Дивізії натрапляло на перешкоди з боку деяких політичних діячів, а головно найбільших тоді двох Організацій ОУН, то завдяки наполегливості д-ра В. Кубійовича в тому ж році зголосилось до Дивізії 89 тисяч українських юнаків.

Дивізія пройшла тяжкий і героїчний шлях боротьби і згодом реорганізована Дивізія, вже як Перша Українська Дивізія — Українська Національна Армія хоч на чужій території, а УПА в Україні, то вони спільними силами боролися проти збройної сили того самого ворога.

Інженер Мирослав Кальба подав аналізу зав'язку — творення Української Армії ще в 1939 році, де вже тоді Роман Шухевич виринув на арену як здібний полководець, якому доручено команду над Українським Легіоном.

Уже в той час Роман Шухевич ішов у розріз з німецьким командуванням відносно ставлення Німеччини до відновлення Української Держави. Опинившись на східньому фронті, німці зрозуміли, що командир Легіону висуває силу проти обох окупантів і почали розв'язувати Легіон; одначе значна частина вояків Легіону ще перед тим пішла в підпілля, і це був зав'язок — ядро пізнішої УПА.

Після короткої перерви в другій частині симпозіюму аналізу про політичну стратегію ген. хор. Тараса Чупринки подав професор політичних наук Макмастерського університету в Гамілтоні, Канада, д-р Петро Потічний. Колишній наймолодший вояк УПА і вояк Американської маринарки, він був ранений у Кореї. Проф. Потічний насвітлив часи найбільшого збройного підпілля, в яких ген. хор. Тарас Чупринка мусів приступити до відмінної, ніж попередня тактики боротьби. Поширено діяльність Анти-Большевицького Бльоку Народів, де в Конференції від 16-ти народів вже брало участь 39 представників. Прискорено діяльність УГВР, яка в скорому часі нав'язала контакти зі зовнішнім світом. Змодифіковано ОУН у відношенні до центральних і східніх земель України. На третьому Великому Зборі ОУН відділено УПА від ОУН. В усіх виданнях, закликах, летючках тощо замінено слово „москаль" на слово „росіянин" з огляду на те, що і росіяни брали участь у збройній боротьбі в рядах УПА, а також з культурно-етичного огляду. Під кінець доповіді проф. Потічний поділився своїми спостереженнями з України. Будучи на з'їзді україністів, що відбувся у Києві, він спостеріг, що боротьба українського народу перемагає і що ця боротьба ведеться мирним, а не революційним шляхом.

До кінцевої точки програми секретар Комітету Мирослав Прийма попросив до слова д-ра Богдана Крука. Д-р Крук говорив про Софійську площу і інші площі в Києві, де майорять синьо-жовті прапори невмирущости українського духу, а з грудей тисяч народу лунають кличі привіту — Слава Україні. Це теж дух Тараса. Свою бойову заправу Тарас Чупринка відбув у Карпатській Січі в боях з мадярами в часі виникнення Карпатської України. Уроджений на військового полководця, ген. хор. Тарас Чупринка керував Армією невмирущих, в якій брало участь велике число стрільців, підстаршин Української Дивізії „Галичина". Сьогодні не тільки легенда, але дух УПА панує відкрито в народі. 5-го березня 1950 року в Білогорщі коло Львова — центру сьогоднішнього Руху, згинув у бою з ворогом невмирущий Командир УПА ген. хор. Тарас Чупринка. Наполеонці, коли відступали, ніколи не вважали себе переможеними, — УПА ніколи не скапітулювала і не склала перед ворогом зброї.

Симпозіюм тривав три години і його можна уважати дійсною консолідацією всіх Комбатанських організацій, підтриманою цілою українською громадою. На залі, де відбувався симпозіюм, у дорозі з конференції, появився на кілька хвилин головний секретар Українського Народного Союзу Володимир Сохан.

При каві і солодкім присутні ще довго обмінювалися думками про почуте і про часи — тоді і сьогодні.

Михайло Березовський

Спортові Вісті

Редагує Омелян Твардовський

Спілкування на практиці

Цьогорічний осінній футбольний сезон УАСТ „Львів" позначився певними успіхами, бо після дворічного застою наша дружина зайняла, (відповідно передостаннє та останнє місця) цим разом наші футболісти опинилися по середині табелі ігор на усіх десять клюбів у найвищій лізі „ІРІ". Сам склад дружини майже ідентичний, що й в згадані неуспішні роки, але в ньому з'явився футболіст доросту київського „Динамо" — Юрій Федоренко (воротар), а також новий провідник ветеран Роман Губач. Ці дві незначні зміни дуже зацікавили наших місцевих футболістів і врешті в них появилася охота не тільки грати, але й вигравати. Започатковано сезон з сильною грецькою дружиною, трикратним чемпіоном стейту Огайо, з якою футболісти „Львова" виграли вислідом 3:2.

В чергових змаганнях з сильним мадярським клюбом, завдяки присутності Юрія Ґрафа, вихованця львівських „Карпат" і київського „Динамо", наша дружина закінчила ремісом 1:1. В трьох змаганнях сезону „львів'яни" виграли з хорватським клюбом „Загреб" вислідом 3:1. Підсумовуючи усі виступи, дружина УАСТ „Львів" в осінньому сезоні виграла три, два змагання закінчила внічию і чотири програла досить низькими вислідами.

Тепер наша дружина підготовляється до зимових виступів у закритій залі, але вже без згаданих киян а головно Юрія Федоренка, який по закінченні сезону виїхав в Україну з певним наміром (затвердженим викликом) повернути до УАСТ „Львів" на весняну рунду сезону в 1991 році.

Цьогорічні висліди, головно на виїздах (всі виграні) свідчать, що при більш інтенсивній підготові та підсиленні добрими футболістами з Батьківщини, а також при добрій волі та охоті, існують можливості для наших футболістів зайняти чолову позицію в показнику табелі ігор у стейті Огайо. Одначе Провід УАСТ „Львів" зобов'язаний пам'ятати теж і про власні молоді кадри, доріст і юнацтво. У цьому важливому напрямку є вже зроблені певні заходи, завдяки яким будуть відновлені юнацькі дружини (річник 16—19 років) під проводом компетентного й досвідченого провідника Филип'яка, який кілька років тому очолював ті дружини. Тоді перешкодили продовжувати працю дивовижні рішення Шкільної Ради стейту Огайо, що забороняли юним змагунам-футболістам грати в позашкільних дружинах.

Добрі юнацькі дружини не тільки зміцнять ряди наших найстарших, але також запевнять дальше існування футбольної ланки в УАСТ „Львів" в Клівленді.

Іван Росул

УСВТ „Ч. Січ" — СК „Вісла" — 1:1

Вдруге за порядком футболісти „Ч. Січі" закінчили свої футбольні змагання ремісовим вислідом 1:1 і вдруге з польськими футболістами, цим разом з сильним клюбом „Вісла". Ці змагання за чемпіонат півпрофесійної дивізії Ґарден Стейт Ліґи Ню Джерзі відбулися в неділю, 9 грудня, на площі Фарчерс Ґров в Юніон. У звітовій зустрічі „Січовики" знову не тільки дорівнювали досвідченим гостям швидкою технічною й продуманою грою, але й вели 1:0, що його здобув юніор, вихованець Спортової Школи „Ч. Січі" Олесь Василак з гарної акції Петра Паливоди — Гриця Сергієва. Рутиновані польські футболісти (майже усі новоприбулі з Польщі) вирівняли вислід — 1:1 кілька хвилин перед закінченням першої половини змагань. Швидка, завзята і на вищому рівні гра продовжувалася і після відпочинку. Обидві дружини створили ще по кілька добрих нагод до здобуття ґолів, але обидва воротарі і оборонці суперників успішно ліквідували усі „небеспеки" під своїми воротами.

Обидва реміси, що ними закінчили наші футболісти зустрічі з сильними польськими клюбами, заслуговують на увагу. Порівнюючи склади дружин (як вже згадано, в польських клюбах виступають у переважаючій більшості досвідчені змагуни професійних ліґ Польщі), в складі „Ч. Січі" переважно власні вихованці, з якими нині жертвенно працює тренер Михайло Паливода.

Склад „Ч. Січі" в цій зустрічі: Хамуляк, Т. Науменко, В. Науменко, П. Паливода, Погода, Ільчо, Дж. Наполі, Даник, Васила, Сергіїв, Гадаший, Осовський. Через контузії не змогли виступити Іван Паливода, Микола Дворський і брати Наполі.

(от)

УСК Ню Йорк — „Сілвер Лейк" СК — 0:2

У чергових змаганнях за чемпіонат II дивізії Космополітальної Ліґи Ню Йорку, що пройшли 9 грудня на площі МекКаран парку, наші футболісти зазнали поразки вислідом 0:2. До перерви гра проходила рівнорядно, в якій жодній дружині не вдалося відкрити конта ґолів. Після відпочинку гості перейняли ініціятиву, завдяки якій їх напад здобув два переможні ґолі. Це вже другі змагання, в яких не везло нашим чільним снайперам, а головно лідерові Смитові, м'яч із стрілів якого пролітав понад то поруч воріт суперників. Інша річ, в складі нашої дружини бракувало кілька футболістів, які з різних причин не з'явилися на площу змагань.

Успішно продовжує свій сезон резерва УСК, яка зміцнює свою позицію лідера в кожних змаганнях. Цим разом резервісти УСК здобули перемогу вислідом 1:0.

С. К.

Щойно з друку

Появилося 27-ме число українського журналу „Наш Спорт". „Наш Спорт" — це єдине українське спортове видання у вільному світі. Основні матеріяли в 27-му числі присвячені відродженню українського спорту в Україні. Серед них читачі знайдуть статтю „На шляху до відродження українського спорту", в якій наведені документальні дані основніших акцій, що їх провели різні організації і групи в 1990 в боротьбі за створення Українського Національного Олімпійського Комітету та незалежного футбольного чемпіонату України. На особливу увагу заслуговує документ, в якому поданий факт відновлення Українського Національного Олімпійського Комітету, опис його прапора та емблеми, а також усі точки Статуту. Між іншим цей документ був переданий президентом УНОК В. Шуґием до Міністерства юстиції України в жовтні 1990 року.

Цікавою є стаття про святкування 500-річчя українського козацтва „Не вмре, не загине", ілюстрована кількома фотознімками. В Україномовній частині україномовній час- із спортовими діячами та спортовцями з України, факти до історії започаткованої співпраці УСЦАК з Українською Спортовою Асоціяцією та ФК „Карпати" в Україні. Крім цього подано висліди усіх відбутих чемпіонатів УСЦАК, Українських Спортових Ігрищ Молоді, що їх провела Делеґатура-Схід. Будучи органом УСВТ „Ч. Січ", на сторінках журналу подані обширні інформації про працю Т-ва, Спортову Школу, ілюстровані численними фотознімками.

В англомовній частині журналу, між іншими матеріялами, є цікава стаття про славного змагуна американського футболу українського походження Бронка Нагурського.

Зацікавлені читачі можуть замовити це число журналу, висилаючи 3 дол., що включає поштову пересилку, на адресу: Our Sport, 680 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ІРИНА СКРИПЧУК, член УНС Відд. 116-го Т-ва „Вільні Козаки" в Трентоні померла 2-го листопада 1990 року на 84-му році життя. Нар. 1906 року в селі Підрків, Бібрка, Україна. Членом УНС стала 1967 року. Залишила у смутку сестрінків Ігоря і Ореста Сеника, братанків Ярослава і Олега Скрипчука та близьчу і дальшу родину. Похорон відбувся 6-го листопада 1990 р. на цвинтарі св. Марії в Трентоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

КАТЕРИНА ҐЕЛЕТА, член УНС Відд. 70-го в Джерзі Сиғі, Н.Дж. померла 2-го листопада 1990 року на 96-му році життя. Нар. 8-го лютого 1894 року в Галичині. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку дочку Мері Солончик. Похорон відбувся 5-го листопада 1990 року на цвинтарі Святого Хреста в Норт Арлінґтоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Микола Шеремета, секр.

ВІКТОРІЯ НАУМЧУК, член УНС Відд. 432-го ім. Тараса Шевченка в Торонто, Онт. померла 26-го серпня 1990 року на 59-му році життя. Народжена 1930 року. Стала членом УНС 1962 року. Залишила у смутку мужа, 4 дочки і сина з родинами. Похорон відбувся 29-го серпня 1990 року на Йорк Семетері в Торонто, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті Романа С. Голіята, „Москва — це не третій Рим", („Свобода" з 20-го грудня) у другій колонці, перший відступ згори треба читати: „Єремія II з Родосу вибрався на Русь, відвідав Замость, Берестя і Вільнюс, де він скликав синод митрополитів і владик. Через Смоленськ Патріярх Єремія II прибув II-го липня 1588 року до Москви". — Ред.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 27-го СІЧНЯ 1991 р.

Баффало, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Миколая 127-го Відд. відбудуться (о год. 12:15 по пол.), зараз після Сл. Божої в залі УКЦеркви при вул. Фільмор і Онайда. На порядку нарад: звіти уступаючої управи і К. Комісії, дискусія над звітами, вибір Управи і К. Комісії на 1991 р. Слово-привіт представника Округи, внески, побажання і закриття зборів. Проситься всіх членів 127-го Відд. взяти участь в річних зборах. — В. Шарван, гол., Надя Ільківська, рек. секр.